

JUSTITIS MINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 27. april 2012
Dok.: 410665

UDKAST TIL TALE
til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AZ
fra Folketingets Retsudvalg den 24. maj 2012

Samrådsspørgsmål AZ:

”I lyset af de seneste uroligheder i Vollsmose, hvor omkring 50 mennesker kastede sten og råbte efter politiet i forbindelse med, at politiet foretog en anholdelse af nogle personer, hvoraf to af de anholdte sættes i forbindelse med et drab på værtshuset Havhesten i Odense for to år siden, bedes ministeren redegøre for, hvorledes ministeren vil sikre respekten for retssamfundet og politiets arbejde i et ghetto som Vollsmose og hvad er ministeren holdning til spørgerens forslag om at komme løsheden i ghettoerne til livs ved hårdere straffe for optøjer vendt mod politiet og bedre muligheder for at udvise kriminelle udlændinge, da udvisninger er noget, som de pågældende har respekt for og frygter?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

[Indledning]

1. Temaet for dette samråd – dvs. forholdene i Vollsmose-bydelen i Odense – er jo efterhånden et tema, som jeg har haft lejlighed til at belyse ad flere omgange her i løbet af foråret.

Jeg har bl.a. besvaret mundtlige spørgsmål i salen fra spørgeren om emnet, og senest har jeg sammen med social- og integrationsministeren under et samråd i Udlændinge- og Integrationsudvalget den 13. april i år besvaret samrådsspørgsmål fra spørgerens partifælle hr. Martin Henriksen om bl.a. forlydender om en såkaldt danskerhætz i Vollsmose.

Det skal imidlertid ikke afholde os fra også i dag at beskæftige os med emnet. For selv om den beskrivelse af forholdene i Vollsmose, som medierne undertiden tegner, ikke altid stemmer helt overens med det indtryk, som eksempelvis det lokale politi har, så er det ingen hemmelighed, at Vollsmose ligesom andre særligt udsatte boligområder rummer en række særlige problemer og udfordringer.

[Den konkrete situation]

2. Den konkrete episode i Vollsmose, som der er henvist til i samrådspørgsmålet, har også været genstand for omtale i medierne. Det anføres, at der opstod uroligheder med tilråb og stenkast efter politiet som en reaktion på, at Fyns Politi samme dag foretog anholdelse af to personer, som menes at stå bag et drab, der blev begået for et par år siden på værtshuset Havhesten.

Ud fra den præmis er vinklen i medieomtalen – forståeligt nok – at det er helt uacceptabelt, at der på den måde lægges hindringer i vejen for politiets arbejde – ikke mindst når det drejer sig om efterforskningen af meget alvorlige forbrydelser.

Det er jeg selvfølgelig ikke uenig i, og det kommer næppe heller som den store overraskelse, når jeg siger, at jeg sådan set finder ethvert bevidst forsøg på at hindre politiets eller andre myndigheders arbejde uacceptabelt.

3. Jeg har til brug for besvarelsen af udvalgets spørgsmål til mig i dag indhentet oplysninger fra Fyns Politi.

Fyns Politi har oplyst, at de pågældende begivenheder tog deres begyndelse ved 22-tiden den 13. marts i år, hvor 20-25 personer forsamlede sig på Bøgetorvet, hvorefter politi fra nærpolitistationen i Vollsmose ankom til stedet.

Da der herskede en negativ stemning rettet mod politiet, blev der sendt ekstra patruljevogne til stedet. De placerede sig dog i passende afstand, således at alene nærpolitiet fra Vollsmose kørte frem til Bøgetorvet.

Da uroen var på sit højeste, var i alt ca. 50 unge forsamlet, hvoraf enkelte kastede genstande efter politiet. Det lykkedes imidlertid at få situationen gradvist nedtrappet, og kl. 23.30 var roen atter genoprettet.

4. Når det så relativt hurtigt lykkedes at indgå i en dialog med de unge og få bremsset uroen, skyldes det ifølge politiet en kombination af tilstedeværelsen af et stort antal betjente, og at fædrene til nogle af de unge mødte frem og bidrog til, at parterne fik talt sig til rette.

Det hører med til historien, at ingen kom noget til i forbindelse med uroen, og at Fyns Politi ikke fandt det påkrævet at foretage anholdelser. Der er heller ikke rejst nogen sigtelser i relation til hændelsen.

Fyns Politi har i øvrigt oplyst, at der ikke efterfølgende har været lignende episoder i området, og nærpolitiets betjente har været i stand til at passe deres arbejde i området, sådan som de plejer.

Om baggrunden for begivenhederne er det efter en analyse heraf Fyns Politis opfattelse, at der ikke er nogen entydig sammenhæng mellem de to anholdelser i den nævnte drabssag og balladen på Bøgetorvet i Vollsmose om aftenen den 13. marts.

Uden at kunne sige det med sikkerhed hælder Fyns Politi faktisk mere til den forklaring, at urolighederne var udløst af beslaglæggelsen af en knallert i kvarteret tidligere samme dag.

5. Uden på nogen måde at bagatellisere det, som fandt sted den 13. marts, så synes jeg, at redegørelsen fra Fyns Politi for det første kalder

på en anerkendelse af politiet for at have løst den konkrete situation på en god og konstruktiv, før uroen eskalerede.

For det andet mener jeg, at det er positivt, at flere fædre påtog sig et ansvar og derved bidrog til den dialogmæssige løsning af den tilspidsede situation.

[Situationen i Vollsmose]

6. Som jeg indledte med at sige, så er Vollsmose et af de særligt udsatte boligområder, som indimellem påkalder sig særlig – også negativ – opmærksomhed. Det er den konkrete episode, der danner baggrund for samrådet, jo også et udtryk for.

Men derfor er der også, som jeg ved tidligere lejligheder har redegjort for, taget en række initiativer for at vende udviklingen i området, ligesom der løbende foregår et intensivt samarbejde mellem politiet og andre lokale myndigheder.

Fyns Politi har således bl.a. som en reaktion på stigningen i antallet af indbrud øget den målrettede patruljering i aften- og nattetimerne med tilgang af ressourcer fra lokalpolitiets operative sektion, ligesom man har skærpet tilsynet ved de lokaliteter, hvor hashhandlen i området typisk foregår.

Fyns Politi har desuden for nylig fået tildelt særlige puljemidler af Rigspolitiet, som blandt andet skal bruges til en mere effektiv patruljering i Vollsmose i form af cykelpatruljer. Med puljemidlerne følger krav om flere sigtelser for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen og lov om euforiserende stoffer.

Fyns Politi har endvidere sat mål for en styrket færdselsmæssig indsats i forhold til bilkørsel på Vollsmose Allé og i forhold til utryghedsskabende knallertkørsel på stisystemerne i området.

Disse tiltag er direkte foranlediget af en videnskabelig undersøgelse fra sidste år (Verdens bedste politi), hvor de deltagende Vollsmose-beboere entydigt udpegede netop de færdselsmæssige problemer som de aller-mest utryghedsskabende.

[Flerårsaftalen]

7. Situationen i Vollsmose har således meget stor fokus hos Fyns Politi, ligesom det er tilfældet for de resterende politikredse i forhold til de særligt udsatte boligområder.

Det er også det, der var intentionen med den brede flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi, som vi indgik i efteråret. Med aftalen var der således bred opbakning blandt forligspartierne – herunder spørgerens eget parti – til i aftaleperioden at afsætte de fornødne ressourcer til yderligere at styrke indsatsen i de udsatte boligområder, som er mest plaget af utryghed og kriminalitet.

Rigspolitiet har med udgangspunkt i flerårsaftalen i den nationale strategiplan for politiets operative indsats for 2012 udpeget indsatsen mod utryghed og kriminalitet i de udsatte boligområder, som et nationalt fokusområde. Det indebærer bl.a., at der er opstillet en række ambitiøse resultatomål, som kredsene skal sikre opfyldelsen af.

Blandt disse mål er en nedbringelse af antallet af straffelovsanmeldelser pr. 1000 indbyggere i de omfattede boligområder samt en forhøjelse af antallet af sigtelser pr. anmeldelse i forhold til gennemsnittet for 2009-2011.

Desuden er det et mål, at sagsbehandlingstiden i straffesager, der vedrører straffelovsovertrædelser begået i de særligt udsatte boligområder, så vidt muligt skal holdes under 2 måneder fra anmeldelse til tiltalerejsning.

Den styrkede indsats vil i praksis basere sig på løbende trusselsvurderinger, hvor kriminalitetsbilledet belyses, således at indsatsen løbende kan tilpasses de lokale forhold og tilrettelægges på en fleksibel og målrettet måde.

[Hårdere straffe for optøjer]

8. Det fremgår i øvrigt af samrådsspørgsmålet, at spørgeren ønsker en vurdering af, om hårdere straffe for optøjer vendt mod politiet er vejen frem, hvis man vil undgå episoder som den på Bøgetorvet i Vollsmose den 13. marts i år.

Lidt polemisk kan man vel sige, at eftersom politiet netop ikke fandt grundlag for at sigte nogen i anledning af de pågældende begivenheder, bliver svaret noget hypotetisk, når nu det tager afsæt i den konkrete sag.

Men når nu spørgsmålet er rejst, vil jeg naturligvis gerne knytte et par bemærkninger til behovet for højere straffe.

Det siger sig selv, at det er strafbart at kaste med sten og andet skyts mod politiet eller på anden vis lægge fysiske hindringer i vejen for politiets arbejde. Men det vil afhænge af en nærmere, konkret vurdering, hvilke bestemmelser i straffeloven der er relevante.

9. Straffelovens § 119, stk. 1, finder anvendelse, når der anvendes vold eller trussel om vold for at hindre f.eks. politiet i at udføre deres arbejde, mens stk. 3, omfatter tilfælde, hvor forhindringen sker på anden vis.

Strafferammen for overtrædelse af stk. 1, blev i 2004 forhøjet fra 6 til 8 års fængsel. I forhold til eksempelvis den almindelige voldsbestemmelse i straffelovens § 244, som giver mulighed for at idømme fængsel i op til 3 år, er der således tale om en markant højere strafferamme, når det gælder vold begået mod bl.a. politiet.

Strafferammen i bestemmelsens stk. 3, er fængsel i op til 1 år og 6 måneder.

Normalstraffen for overtrædelse af denne bestemmelse blev med ”Uropakken” fra 2009 hævet betydeligt for de tilfælde, hvor overtrædelsen sker i forbindelse med, at der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden.

10. Almindelig deltagelse i grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden kan efter straffelovens § 134 a straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis de deltagende har handlet efter aftale eller flere i forening.

Strafferammen blev hævet til dette niveau i 2002, og samtidig blev mulighederne for varetægtsfængsling udvidet, så der er mulighed for såkaldt retshåndhævelsesarrest i sager af denne karakter.

11. Som det således fremgår, er der inden for de senere år gennemført flere væsentlige forhøjelser af strafferammen i de mest relevante bestemmelser i straffeloven, og jeg har ikke noget grundlag for at antage, at der skulle være behov for yderligere forhøjelser.

Og jeg har som sagt vanskeligt ved at se, at den konkrete episode skulle give anledning til overvejelser i den retning.

[Bedre muligheder for at udvise kriminelle udlændinge]

12. Spørgeren foreslår ligeledes, at der indføres bedre muligheder for at udvise kriminelle udlændinge. Igen bliver det jo en smule hypotetisk i forhold til den konkrete hændelse, men jeg vil naturligvis gerne kort repetere reglerne.

Udlændinge, der begår kriminalitet, kan udvises ved dom efter reglerne i udlændingelovens §§ 22-24. Adgangen til udvisning er knyttet til den straf, der idømmes for den begåede kriminalitet.

En række former for kriminalitet er omfattet af adgangen til at udvise uanset, hvor lang en frihedsstraf der er idømt, og hvor længe udlændingen har opholdt sig her i landet. Det drejer sig bl.a. om vold mod den, som handler i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, og om en række andre forbrydelser mod liv og legeme, herunder drab og vold.

En afgørelse om udvisning træffes i to led.

Først vurderes det, om det kriminelle forhold kan begrunde udvisning. Er dette tilfældet, skal der som udgangspunkt ske udvisning. Det er kun Danmarks internationale forpligtelser, der sætter grænser for muligheden for udvisning.

De nævnte regler er udtryk for en konsekvent politik over for udlændinge, der begår kriminalitet og ikke ønsker at bidrage til det danske samfund. Det er en tilgang, regeringen agter at holde fast i. Men som sagt har jeg vanskeligt ved at se, at den konkrete episode skulle give anledning til overvejelser om stramninger på området.

[Afrunding]

13. Hvis jeg kort skal runde samrådsspørgsmålet af, så *var* der ganske rigtigt en ophedet situation på Bøgetorvet i Vollsmose om aftenen den 13. marts i år, hvor enkelte uomagere en overgang kastede skyts efter politiet.

Uanset om uroen var udløst af politiets anholdelser af to formodede drabsmænd tidligere samme dag eller beslaglæggelsen af en knallert, så siger det sig selv, at den slags adfærd er uacceptabel og ikke skal tolereres.

Derfor mener jeg også, vi bør glæde os over, at det med godt politiarbejde og kærkommen bistand fra fædrene til nogle af uomagerne lykkedes at få løst den konkrete situation, således at roen i området var genoprettet efter ca. 1½ time. Ingen led nogen overlast, og det blev ikke fundet påkrævet at foretage anholdelser.

Der har i den mellemliggende tid ikke været lignende episoder, og nærpolitiet i området har kunnet udføre deres arbejde på vanlig vis med de udfordringer, som et særligt udsat boligområde som Vollsmose nu engang indebærer.

På den baggrund og i lyset af, at den nye flerårsaftale indebærer en yderligere forstærket indsats i de udsatte boligområder, som er mest plaget af kriminalitet og utryghed, finder jeg ikke, at hændelsesforløbet giver anledning til overvejelser af mere generel karakter.

Tak for ordet.